ומפני בשול שניים · שלא היו יודעים מתי יקלור אותם: מפני החשד · שהעוברין רוחין בגמר קלירו שהוא מכלה את הכל לא ידעו שנתנה כבר: ומשום לה תכלם · דמשמע שעת כילוי: הפו כולפו · הני מד ב מייי שם מושיע ועוד כיון שהתפטיר קורא בשל חנוכה יש לו להפטיר מענין שקרא דאמרן לא טעמא דלא תכלה קא מפרשי מאי שנא שעת כילוי: אמר תורה אור רכא מפני ברמאין . העוברין על לא ומפני בימול עניים שלא יהו עניים יושבין

תכלה ואומרים כבר הנחנוה: שמי פיום . שהנרות שלהם של חרם הן ומכוסין ועושים לו נקב בלדי כסויו להכנים לו הפתילה והוא הפה ולמעלה בכיסויו יש נקב קטן וגם חלל 'קראים למעלה מן הכסוי וממלאו שמן זהוא נכנם דרך הנקב מעט מעט אם ים בו שני נקבים משני לדדין עולה לשני בני אדם למהדרין העושין נר לכל אחד ואחד: עשמה כמדורה . שהחש מתחברת לחמלעיתה וחינו דומה לנר: גר ביתו וגר תנוכה • נר ביתו בשבת והוא עני ואין לו כדי לקנות שמן לשתי נרות: שלום ביתו -והכי אמריכן לקמן (דף כה:) ותוכח משלום נפשי זו הדלקת נר בשבת שבני ביתו מלטערין לישב בחשך: בנים תלמידי חכמים • דכתיב (משלי ו) כי כר מלוה ותורה אור על ידי כר מלוה וכרכות ידי] דשבת וחנוכה בא אור דתורה: דרבי הבין נגרה - חרש עלים : בשרגה · דשבת: חליף וחני - עובר ושונה כלומר עובר תמיד: דבי נשפ (ח). חביו וחיכה דחמרי חמיו: נפק מינייהו דחתנו כבנו: מאחרה ומדלקת • נר של שבת סמוך לחשכה: לה ימיש - קרה יתירא הוא להך דרשה דהא כתיב וה׳ הולך לפניהם יומם: עמוד פענן . של יום משלים אורו לעמוד האש שהיה עמוד האש בא קודם שישקע (1) ד"ח ואי נאו בר הני עמוד הענן אלמא אורה ארעא בהכי: הא שאיני: למקדומי - בעוד היום גדול: מנינא . שונה אני : שלא יקדים - דלא מינכרא שהיה של שבת : דרחים י אוהב: הוו לים בנין רבנן-(ב) ואהבתו עליהם כאב רגיל לעסוק בתורה : ולשריפה עומד · שחסור בחכילה : שמלוה עליו לכערו - דילמה חתי ביה לידי תהלה דאכילה: שמא יעה · כדי שיתבער מהר: ביום מוב - דליכה למיחש להטייה לישתרי בערב שבת • והוא לריך להדליקה מבעוד יום נמלא שורף קדשים ביו"ט ולקמן בפרקין (דף כד:) ילפיכן מקראי דאין שורפין: [כ] שם דוח

נינהו אמר רבא מפני הרמאין! אמר רב יצחק בר רדיפה א"ר הונא "נר שיש לה שני פיות עולה לב' בני אדם אמר רבא ימילא קערה שמן והקיפה פתילות כפה עליה כלי עולה לכמה בני אדם לא כפה עליה כלי עשאה כמין מדורה ואפילו לאחד נמי אינה עולה: אמר רבא פשימא לי 'נר ביתו ונר חנוכה נר ביתו עדיף משום שלום ביתו נר ביתו וקידוש היום נר ביתו עדיף משום שלום ביתו בעי רבא נר הנוכה וקידוש היום מהו קידוש היום עדיף דתדיר או דילמא נר חנוכה עדיף משום *פרסומי ניסא בתר דאבעיא הדר פשמה ינר הנוכה עדיף משום פרסומי ניסא: אמר רב הונא הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים הזהיר במזוזה זוכה לדירה נאה הזהיר בציצית זוכה למלית נאה הזהיר בקירוש היום זוכה וממלא גרבי יין רב הונא הוה רגיל דהוה חליף ותני אפתחא דרבי אבין נגרא חוא דהוה רגיל בשרגי מובא אמר תרי גברי רברבי נפקי מהכא נפקי מינייהו רב אידי בר אבין ורב חייא בר אבין רב חסרא הוה רגיל דהוה חליף ותני אפיתחא דבי נשא דרב שיובי הוא דהוה רגיל בשרגי מוכא אמר גברא רבא נפק מהכא נפק מינייהו רב שיובי דביתהו דרב יוסף הות מאחרה ומדלקת לה אמר לה רב יוסף תניא * "לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האששמויי, על כן: ואי לאו כר הכי (ג) - שאינו [קוספתי סוער לילה מלמר שעמוד ענן משלים לעמוד האש ועמוד האש משלים לעמוד הענן סברה לאקדומה אמר לה ההוא סבא תנינא יובלבד שלא יקדים ושלא יאחר: °אמר רבא דרחים רבנן הוו ליה בנין רבנן [6] דמוקיר רבנן הוו ליה התנוותא רבנן (כ) דדחיל מרבנן הוא גופיה הוי צורבא מרבנן ואי לאו בר הכי הוא משתמען מיליה כצורבא מרבנן: ולא בשמן שריפה וכו':מאי שמן שריפה אמר רבה

ומשמרין עכשיו מניח בעה"ב פאה ומפני

חשד שלא יהיו עוברין ושבין אומרים תבא

מארה לאדם שלא הניח פאה בשדהו ומשום

°בל תכלה אמו כולהו לאו.משום כל תכלהי

שמן של תרומה שנטמאה ואמאי קרו לה שמן שריפה הואיל ולשריפה עומד' ובשבת מ"ט לא מתוך שמצוה עליו לבערו גורה שמא ימה א"ל אביי אלא מעתה ביו"ם לישתרי אלמה תנן *אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ם גוְרְהָ י"ם (יֹזְיּע יִים אטו שבת רב הסדא אמר לשמא ימה לא חיישינן אלא הכא ביו"ט שחל להיות ע"ש עסקינן לפי *שאין שורפין קדשים ביו"ם והא מדקתני סיפא אין מדליקין בשמןשריפה ביו"ם מכלל דרישא לאו ביו"ם עסקי'א"ר חנינא מסורא מה מעם קאמר מה מעם איןמדליקין בשמןשריפה ביו"מ לפי שאין שורפין קדשים ביו"מ

להו האי גזרה [תרומה אטו קדשים] אלא קיימי לפרושי מנ"ל שאין שורפין קדשים ביום טוב ורשב"א מפרש הכי אלא מעתה ביום טוב לישתרי אי אמרת בשלמא דמיירי ביום טוב שחל בערב שבת וטעמא לפי שאין שורפין קדשים ביום טוב כדמוקי לה רב חסדא שפיר אלא כיון שאמרת טעמא דאין מדליקין בשבת גזירה שמא יטה השתא לא מצי לפרושי דביום טוב אין מדליקין לפי שאין שורפין קדשים גמ' אתר רגי ביו"ט דהא מה שייך יו"ט למיתני הכא כיון דביו"ט טעמא אחרינא הוא אלא לריך לפרש דביו"ט נמי שמא יטה ומאי יטה שייך ביו"ט ולפ"ז שי ממות מתיישב לישנא אלא מעתה דמשמע שיש לפרש בענין אחר שלא יקשה ביו"ט לישתרי ולא קשה דאביי אדאביי ואם תאמר דהכא גזר רבה יו"ע אמו שבת ושבת גופיה שמא יטה א"כ סבר דגזרינן גזרה לגזרה ובריש פירקין קאמר היא גופה גזרה ואנן ניקום ונגזור גזרה לגזרה

דודר פשטה נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא - וגראה לרשב"א כשחל ר"ח שבת להיות בשבת שיש להפטיר בנרות דוכריה משום פרסומי ניסא ולא בהשמים כסאי שהיא הפטרת ר"ח

> ומה שמקדימים לקרות בשל ר"ח משום דבקריאת התורה כיון דמני למיעבד תרוייהו תדיר ופרסומי ניסא עבדיכן תרוייהו ותדיר קודם אבל היכא דלא אפשר למעבד תרוייהו פרסומי ניסא עדיף ועוד דבקריאת לחוין סה טושיש איח התורה אין כל כך פרסומי ניסא סי׳ רסג סעיף א כ: שאינו מזכיר בה נרות כמו בהפטרה פס סלי ס] טוש"ע ועוד נראה לרשב"א דעל כן הקדימו א"ה שם סעיף ד : של ר"ח כדי שהמפטיר יקרא בשל כחו מיי׳ פי״ה מהל׳ חנוכה ויפטיר בנרות דוכריה: היוב חזא דהוו רגילי בשרגא • פי׳ הבעל והחשה לכך חמר תרי

גברי רברבי נפקי מהכא ולקמן אמר חוא דהוה רגילה האשה לבדה לכך קאמר דנפיק חד גברא רבא בזכותה: קדבי כשה דרב שיזבי - הומר ר"ת

דכבר נפטר אביו לכך קאמר בהאי לישנא דאי מחיים הוה ליה למימר דבי אבוה ואומר ר"ת בשם רבינו שמואל שכשכותבין כתובה אם אבי הכלה מחיים כותבין דהנעלת ליה מבי אבוה ואם כבר מת כותבין דהנעלת ליה מבי נשא ולרשב"א נרא' דאפי' מחיים אשכחן דקאמר בי נשא בפרק מי שהחשיך (לקמן דף קנוי) לוי בריה דרב הונא בר חייא אשכחיה לגבלא דבי נשא דקגביל וספי לתוריה בטש ביה אתא אבוה אשכחיה כו' [ועי׳ חוס׳ ב׳כ יכ: ד׳ה ויכול לכתוב בכתובה כאשר ירלה* : בורה יו"ט הטו שבת י וה"ת בכל

שמנים שחין מדליקין בהן בשבת נגזור יו"ט אטו שבת ובמתני תכן אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט משמע דבשאר שמנים מדליקין וי"ל דבשאר שמנים דכיון דאין נמשכין אחר הפתילה כי שרי ביו"ט לא אתי למישרי בשבת דפשיטא הוא דאיכא הנח פאה בסוף שדה למיגור בהן שמא יטה אבל שמן שריפה אי שרי ביו"ט איכא למטעי רב הונא [גר] שיש לו סריפה חי סרי ביו ע עדמו מושב ב' פיות עולה לב' בני ואתי למסרי בסבת כיון דנמסך אחר הפתילה לפי שאינו פשוט לעולם דטעמא דמתוך שמלוה עליו לשורפו גזרה שמא יטה הקשה ה"ר אליעזר דהכח מפרש רבה דטעמה גזרה יו"ט אטו שבת ולקמן (דף כד:) מפיק מקרא דהוא לבדו והשיב לו רבינו שמואל דע"כ לקמן הוי רבה שהוא אחר אביי והכא רבה שהרי משיב לו אביי תלמידו וגם פליג עליה רב חסדא הבירו אךקשה מאי פריך הכא אביי אלא מעתה ביו"ט לישתרי והוא גופיה מפיק לקמן דחין מדליקין בשמן שריפה מעולת שבת בשבתו ונראה לפרש דאביי ורבא לקמן לא קיימי אמאי דקאמר מ"ט אין מדליקין לפי שחין שורפין קדשים ביו"ט ולית

כנ א מיי׳ פ"ד מהלי חמוכה הלי ד סמג עשין ה טושיע היה סיי מרעה סעיף ג:

המכה הלי סעי׳ ג' וסי׳ כנו סעיף ה וסי׳ תרעה:

כו ה מיי פים מהלי מז ו (מיי׳ פ״ד מהל׳

תרומות הלכה ה:

127

רבינו חננאל

ד' דברים אמרה תורה והקיפה קערה שמן עולה מנין פתילות לבני אדם י אלו הן מן המהדרין שצריכין לנר לכל אחד ואחד ואם לא כפה עליה כלי נעשת כמדורה ואפילו לאחד אינו עולהי אחר רבה נר ביתו עדיף מגר חנוכה ומקרוש היום משום שלום ביתו שנאמר (חיוב ה) וידעת כי שלום אחלך חנוכה עדיף מקדוש היום כדי לפרסומי ניסא: אמר רב הונא הרגיל בנר חנוכה הוויין לו בנים ת"ח הזהיר במזווה הוית מאחרה ומדלקה סמוך לחשיכה בע"ש אמר רב יוסף תנינא לא ימיש עמוד הענן יומם ונו' מלמד שעמוד האש כלומר בא עמוד האש ועדיין עמוד הענן מובא תנא ליה ההוא סכא ובלבד שלא יקדים ובלבד שלא יאחר אלא רטה שתיטח

מסורת

הנהות הביח (ח) רש"י ד"ם דבי נשחי נ"כ ע"ל כדף קכו ע"ב מכוחר דבי נשת פיי חביו:

200 הגהות הגר'א [6] גם׳ דמו דדחיל מרבנו

לקמן כד:]

----בליון השים דרהים רכני